

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 05/L- 051

O GEOGRAFSKIM OZNAKAMA I NAZIVIMA POREKLA

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O GEOGRAFSKIM OZNAKAMA I NAZIVIMA POREKLA

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Cilj

1. Ovaj zakon određuje pravila i procedure za registrovanje geografskih oznaka i naziva porekla koje potiču iz registracije i sprovođenja ovih prava.
2. Ovaj zakon je u skladu sa:

- 2.1. Pravilnik (EU) № 1151/2012 Evropskog parlamenta i Saveta od 21. novembra 2012. o kvalitetu šema za poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda OJ L 343, 2012/12/14, str 1-29;
- 2.2. Direktiva 2004/48 / EC Evropskog parlamenta i Saveta od aprila 2004 o sprovođenju prava intelektualne svojine (OJ L 157, str. 45, 2004/04/30, OJ L 195, str. 16, 2004/06/02).

Član 2 Delokrug

Odredbe ovog zakona primenjuju se na sve proizvode za koje zaštita naziva i porekla potiče iz jednog regiona, određenog mesta ili zemlje.

Član 3 Izuzeci

Ovaj zakon se ne primenjuje za one proizvode za koje je zaštita naziva porekla i geografskih oznaka regulisana posebnim zakonom.

Član 4 Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

1.1. Ministarstvo - Dotično ministarstvo o nazivima porekla i geografskim pokazateljima;

1.2. Ministar – Ministar dotičnog ministarstva o nazivima porekla i geografskim pokazateljima;

1.3. Naziv porekla – naziv regiona, specifičnog mesta, ili u posebnim slučajevima, naziv države, koji se koristi za opisivanje proizvoda koji potiče iz tog regiona, specifičnog mesta ili države, čiji su kvaliteti ili karakteristike u suštini ili isključivo zbog određenog geografskog okruženja sa posebnim prirodnim i ljudskim faktorima životne sredine, i kao rezultat proizvodnje, prerade i pripreme proizvoda koji se u potpunosti razvijaju u određenoj geografskoj zoni;

1.4. Geografska oznaka – naziv regiona, specifičnog mesta, ili u posebnim slučajevima naziv jedne države, koji se koristi da se opiše proizvod poreklom iz tog regiona, određenog mesta ili države, koji poseduje kvalitet, reputaciju ili druge karakteristike koje proističu iz specifičnog geografskog porekla, čija se proizvodnja i/ili prerada i/ili priprema u potpunosti razvija u određenoj geografskoj zoni;

1.5. Agencija - Agencija za Industrijsku Svojinu, koja je odgovorna za postupak registrovanja naziva porekla i geografskih oznaka i o drugim postupcima u skladu sa ovim zakonom i važećim zakonodavstvom (u daljem tekstu AIS);

1.6. Generičko ime – naziv proizvoda, koji, iako se odnosi na zemlju ili region gde je ovaj proizvod prвobitno proizведен ili trgovan, postalo uobičajen naziv proizvoda na Kosovu;

1.7. Zemlja porekla - regionalni sistemi u kojima je data zaštita naziva porekla, odnosno geografske oznake za proizvode koji se odnose na jedno geografsko područje koje se prostire u jednoj ili nekoliko zemalja u okviru tog regionalnog sistema;

- 1.8. **Registar** – registar naziva zaštićenih geografskih porekla i oznaka;
 - 1.9. **Registar ovlašćenih korisnika** - registar ovlašćenih korisnika zaštićenih geografskih oznaka i naziva porekla.
2. Određene geografske oznake, bez obzira na podstav 1.7. ovog člana, tretiraju se kao nazivi porekla, ukoliko dokazuju tradicionalni karakter i izuzetan ugled i slavu i čija sirovina navedenog proizvoda dolazi iz šireg geografskog područja, ili različitog od oblasti u kojem se obrađuje proizvod, pod uslovom:
- 2.1. da se odredi zona proizvoda sirovog materijala;
 - 2.2. da postoje posebni uslovi za proizvodnju sirovog materijala; i
 - 2.3. da postoji pravni osnov za inspekciju, da obezbede poštovanje određenih uslova u stavu 2. ovog člana.
3. Samo žive životinje, meso i mleko se mogu smatrati kao sirovina za poljoprivredne proizvode ili hranu za potrebe stava 2. ovog člana.

Član 5 Tradicionalni nazivi

Tradicionalni geografski ili ne geografski nazivi koji imenuju jedan proizvod ili koja ispunjavaju kriterijume navedene u članu 4. ovog zakona smatraju se takođe kao nazivi porekla ili geografske oznake.

Član 6 Agencija za industrijsku svojinu

Agencija je odgovorna za proceduru registracije naziva porekla i geografskih oznaka i o ostalim procedurama u skladu sa ovim zakonom i važećim zakonodavstvom.

Član 7 Razmatranje odluka donetih od strane AIS

1. Protiv odluka AIS-a dozvoljava se žalba u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke.
2. Žalba se podnosi Komisiji za razmatranje žalbi u AIS koja se obavezuje, da odlučuje i informiše stranku.
3. Komisija za razmatranje žalbi se formira odlukom Ministra.
4. Komisija je nadležna da razmatra sve žalbe koje strane podnose protiv odluke AIS-a iz oblasti geografskih oznaka i naziva porekla.

5. Protiv odluke komisije može se podneti tužba u nadležnom sudu za administrativna pitanja u roku od trideset (30) dana.

6. Ministarstvo posebnim podzakonskim aktom određuje rad Komisije i procedure podnošenja žalbi.

Član 8 **Zastupanje**

1. Fizička i pravna lica sa rezidentnim ili poslovnim sedištem u Republici Kosovo uživaju zaštitu i imaju pravo da deluju kao stranka u procedurama koja su razvijena od strane AIS-a.

2. Fizička i pravna lica koja nisu stanovnici Republike Kosovo ili nemaju boravište ili poslovno sedište na Kosovu, u procedurama koje se razvijaju u okviru AIS-a zastupljeni su od strane ovlašćenih predstavnika, osim u slučaju postojanja bilo kakvih međunarodnih ili bilateralnih sporazuma koji regulišu uzajamno zastupanje koji je izrađen od strane AIS-a.

POGLAVLJE II **ZAŠTITA NAZIVA POREKLA I GEOGRAFSKIH OZNAKA**

Član 9 **Osnove za odbijanje**

1. Jedan naziv se ne može registrovati kao naziv porekla ili kao geografska oznaka ukoliko:

1.1. je postao generičko ime, kao što je određeno članom 4., stav 1. podstav 1.6. ovog Zakona;

1.2. je u sukobu je sa nazivom biljne sorte ili rase životinja i kao rezultat toga bi prevarilo potrošača o pravom poreklu proizvoda;

1.3. ukazuje ili sugeriše da proizvod potiče iz druge geografske oblasti, a ne sa tačnog mesta porekla ili da time zavodi ili dezinformiše javnost o geografskom poreklu proizvoda;

1.4. obmanjuje potrošača da veruje da proizvod potiče iz druge teritorije, čak i ako su teritorija, region ili zemlja porekla proizvoda tačni i istiniti;

1.5. stvara zabunu na tržištu o vrsti, poreklu, kvalitetu, načinu proizvodnje ili o drugim karakteristikama proizvoda;

1.6. je u suprotnosti sa javnim redom i moralom;

1.7. je u vezi sa reputacijom, priznavanjem trgovinske marke i vremenskim periodom njene upotrebe, veruje se da će registracija dezorientisati potrošača kao da je istiniti identitet proizvoda.

2. Da bi se utvrdilo da li jedan naziv postao ili ne generisan, uzimaju se u obzir činioci, posebno postojeće stanje na Kosovu i zone potrošnje kao i odgovarajući zakon.
3. Uzimajući u obzir reputaciju trgovinske marke kao i rok njene upotrebe putem registracije postoji mogućnost dezorientacije potrošača u vezi sa stvarnim identitetom proizvoda.

Član 10

Homonimi naziva porekla ili geografskih oznaka

1. Predložen naziv za registraciju koji je u potpunosti ili delimično homoniman sa evidentiranim nazivom u registru zaštićenih geografskih oznaka i naziva porekla, može da se ne registruje dok ne bude dovoljne razlike u praksi između uslova lokalne i tradicionalne upotrebe i prezentacije kasnije registrovanog homonima kao evidentiran naziv u Registru, uzimajući u obzir potrebu za jednak tretiranje pomenutih proizvođača i ne zbumnjivanja potrošača.
2. Naziv homonim koji zbumjuje potrošača kako bi verovao da proizvodi imaju poreklo sa jedne druge teritorije ne treba da se registruju i u slučaju kada je naziv tačan dok je trenutna teritorija, region ili zemlja porekla pomenutih proizvoda nesigurna.

Član 11

Nazivi porekla i geografske oznake koje se odnose na geografska područja izvan Kosova

1. Svako fizičko ili pravno lice može podneti zahtev za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, u skladu sa odredbama ovog zakona.
2. Ukoliko se naziv porekla, odnosno geografske oznake, odnosi na geografske oblasti van Kosova, zaštita se odobrava ukoliko se aplikacija poklapa sa uslovima utvrđenim ovim zakonom, i ako je navedeni naziv zaštićen u zemlji porekla. Bez obzira na odredbe člana 9. ovog zakona, naziv se ne može registrovati kao oznaka naziva porekla ili geografska oznaka kada nije zaštićen ili se dalje ne štiti ili koristi u zemlji porekla
3. Zaštita naziva porekla ili geografskog pokazatelja može se takođe pružiti na osnovu bilateralnih ili međunarodnih sporazuma o uzajamnoj zaštiti naziva porekla ili geografskih pokazatelja sa kojima Kosovo sklapa sporazume.
4. Oblast zaštite naziva porekla ili geografskih pokazatelja slična je zaštitom naziva porekla i geografskih pokazatelja u skladu sa ovim zakonom, ukoliko i u meri u kojoj bilateralni međunarodni sporazum ne predviđa drugačije.

Član 12

Oblast zaštite

1. Registrovani nazivi porekla ili geografske oznake biće zaštićeni od:
 - 1.1. svake neposredne ili posredne upotrebe u trgovini proizvoda koji nisu registrovani za toliko vremena koliko su ti proizvodi uporedivi sa proizvodima registrovanim pod nazivom porekla, odnosno dokle god upotreba naziva porekla, odnosno geografske

oznake, koristi reputaciju naziva porekla ili zaštićene geografske oznake;

1.2. svaka zloupotreba, imitacija ili evokacija, čak i ako se naznačava tačno poreklo proizvoda ili ukoliko je naziv porekla, odnosno geografske oznake, prevedeno ili transliterisano ili je praćen izrazima kao "stil", "tip", "metod", "onako kao što je proizведен u", "imitacija" ili slične;

1.3. svaka netačna ili obmanjujuća oznaka u smislu porekla, prirode ili osnovnih kvaliteta proizvoda, u unutrašnjem ili spoljnjem pakovanju, reklamnom materijalu ili dokumentima o proizvodu i pakovanju proizvoda u kontejneru koja ima tendenciju davanja pogrešnog utiska što se tiče porekla;

1.4. svaka druga radnja koja može dovesti u zablude potrošača u pogledu stvarnog porekla proizvoda.

2. Kada naziv porekla, odnosno geografska oznaka, sadrži u sebi naziv proizvoda koji se smatra generičkim, upotreba generičkog imena u odgovarajućim proizvodima ne smatra se da je u suprotnosti sa stavom 1., podstavovima 1.1. i 1.2. ovog člana.

3. Nazivi porekla ili registrovani geografski pokazatelji ne mogu postati generički.

4. Registrovani nazivi porekla ili geografske oznake ne isključuju pravo korišćenja od strane bilo kojeg lica na tržištu, njegovog naziva ili naziva njegove kompanije, osim kada se takav naziv koristi na takav način da obmanjuje javnost.

Član 13

Odnosi između trgovačkih marki, naziva porekla i geografskih oznaka

1. Kada je naziv porekla ili geografska oznaka registrovana u skladu sa ovim zakonom, odbacuje se zahtev za registrovanje trgovačke marke koja odgovara jednoj od situacija iz člana 12. ovog zakona u vezi sa istom tipa proizvoda, ako je zahtev za registrovanje trgovačke marke podnesen za registrovanje nakon datuma podnošenja zahteva za registrovanje u skladu sa ovim zakonom.

2. Trgovačke marke koje su registrovane u suprotnosti sa prethodnim stavom 1. biće ukinute iz AIS-a.

3. Trgovačka marka čija upotreba odgovara jednoj od situacija navedenih u članu 12. ovog zakona i za koju je podnet zahtev za registrovanje u poverenju na Kosovu pre datuma podnošenja prijave za registrovanje u skladu sa ovim zakonom, može se i dalje koristiti bez obzira na registrovanje naziva porekla, odnosno geografske oznake, ako ne postoje razlozi za njeno ukidanje ili opoziv po Zakonu o trgovinskim markama. U takvim slučajevima, korišćenje zaštićenog geografskog oznake ili zaštićene oznake porekla dozvoljeno da se koristi kao relevantnim robnim marki .

Član 14

Pravo korišćenja

1. Naziv porekla ili geografska oznaka registrovana u skladu sa ovim zakonom, može se koristiti od bilo kojeg proizvođača ili prerađivača za reklamiranje proizvoda kada se obezbede da su ovi proizvodi u skladu sa relevantnim specifikacijama i kada je proizvođač ili prerađivač registrovan u Registrar ovlašćenih korisnika.
2. Svi proizvodi poreklom iz Kosova koji se trguju pod nazivom porekla ili geografskom oznakom u skladu sa ovim zakonom biće obeleženi oznakom "zaštićen naziv porekla" i "zaštićena geografska oznaka" ili njihovim pratećim simbolima.
3. Svaki proizvod poreklom izvan Kosova koji se trguje pod nazivom porekla ili geografskom oznakom u skladu sa ovim zakonom, može takođe biti obeležen oznakom "zaštićen naziv porekla" i "zaštićena geografska oznaka" naziv zaštićenog porekla" i "zaštićeni geografski pokazatelj ili pratećim simbolima koji se nadovezuju sa njima.
4. Ministarstvo podzakonskim aktom uređuje projektovane simbole kako bi objavila zaštićeni naziv porekla i zaštićenu geografsku oznaku i kako bi se pridružio oznaci "zaštićen naziv porekla" ili "zaštićena geografska oznaka naziv zaštićenog porekla" i "zaštićeni geografski pokazatelj".

Član 15

Trajanje zaštite

1. Zaštita naziva porekla ili geografske oznake registrovane u skladu sa ovim zakonom počinje od dana upisa u Registrar naziva porekla ili registrovanih geografskih oznaka.
2. Pravo korišćenja naziva porekla, odnosno geografske oznake, traje deset (10) godina od dana pristupanja ovlašćenih korisnika u Registrar ovlašćenih korisnika i prema odredbama ovog zakona može se obnoviti na neodređeno vreme na periode od deset (10) godina, sve dok je naziv porekla, odnosno geografska oznaka, registrovana.

POGLAVLJE III

OPŠTE ODREDBE O PROCEDURI PRUŽANJA ZAŠTITE

Član 16

Zaštita naziva porekla i geografskih oznaka

Nazivima porekla ili geografskim oznakama daje se zaštita odlukom za registrovanje nakon završetka administrativnih procedura od strane AIS-a za registrovanje u odgovarajućem registru.

Član 17

Davanje prava korišćenja naziva porekla, odnosno geografske oznake

Pravo na korišćenja naziva porekla, odnosno geografske oznake, daje se rešenjem o registraciji ovlašćenih korisnika, nakon završetka administrativnih procedura od strane AIS-a.

Član 18

Tarife

Podzakonskim aktom Ministarstvo uređuje iznos tarifa i procedure registracije naziva porekla ili geografskog pokazatelja u AIS.

Član 19

Registri

Registar i Registar ovlašćenih korisnika koji su utvrđeni ovim Zakonom su javni za svaku zainteresovanu osobu i bez neke tarife ili posebne naknade.

Član 20

Preko-granični geografski pokazatelji

U slučaju naziva koji imenuje jednu geografsku preko-graničnu zonu ili tradicionalog naziva koji je povezan nekom geografskom preko-graničnom zonom, neke grupe mogu predstaviti zajedničku aplikaciju.

POGLAVLJE IV

PROCEDURA REGISTROVANJA NAZIVA POREKLA I GEOGRAFSKIH OZNAKA

Član 21

Pokretanje procedure registrovanja

1. Procedura za registrovanje naziva porekla, odnosno geografske oznake, počinje popunjavanjem aplikacije za registrovanje u AIS-u.
2. Aplikacija za registrovanje može imati samo jedan naziv porekla ili geografsku oznaku povezanom sa samo jednom vrstom proizvoda.

Član 22

Pravo na aplikaciju

1. Pravo na apliciranje za registrovanje naziva porekla, odnosno geografske oznake, ima:

1.1. svako udruženje proizvođača ili prerađivača koji rade sa istim proizvodom, nezavisno od njegovog sastava ili pravnog oblika;

1.2. jedno fizičko ili pravno lice, pod uslovom da dođe u vreme popunjavanja aplikacije za registrovanje, da je lice u pitanju jedini proizvođač u određenom geografskom području spremjan da podnese aplikaciju i da definisano geografsko područje poseduje karakteristike koje se značajno razlikuju od onih susednih područja ili se karakteristike proizvoda razlikuju od onih koji se proizvode u susednim područjima;

1.3. udruženje proizvođača ili prerađivača ili jedna jedina osoba koja ispunjava određene potrebe u stavu 1. podstava 1.2. ovog člana, može aplicirati za registrovanje naziva porekla ili geografske oznake za proizvod kojeg oni proizvode ili pružaju.

Član 23

Sadržaj aplikacije za registrovanje

1. Aplikacija za registraciju obuhvata:

1.1. naziv i adresu svakog udruženja proizvođača ili prerađivača koji aplicira priloženo sa informacijama o pravnom statusu i sadržaju, ukoliko se aplikacija popunjava od strane jednog udruženja ili prerađivača;

1.2. naziv i adresu osobe koja aplicira priloženo sa adekvatnim dokazima o pravnom statusu, ukoliko se aplikacija popunjava od strane jedne osobe;

1.3. naziv porekla ili geografske oznake;

1.4. opis proizvoda;

1.5. određivanje geografske zone;

1.6. specifikaciju proizvoda;

1.7. opis veze između proizvoda i geografske oznake koja je određena Zakonom, u zavisnosti od slučaja;

1.8. okaze o izvršenim uplatama prema predviđenim tarifama;

1.9. ovlašćenje, ukoliko lice koje aplicira zastupa ovlašćeni predstavnik;

1.10. dokaz o zaštiti naziva porekla ili geografskog pokazatelja u njegovoj zemlji prema članovima 8. i 11. ovog zakona, u obliku kopije uverenja ili drugog legalnog dokumenta u službenom jeziku zemlje porekla uz prevod dokumenta ukoliko se naziv porekla ili geografski pokazatelj odnosi na geografsku zonu izvan Kosova.

Član 24

Opis proizvoda

1. Da bi se odredio prema nazivu porekla, odnosno geografskoj oznaci, opis proizvoda treba da sadrži određene tehničke podatke koji se najčešće koriste za opis te vrste proizvoda, uključujući i čulne karakteristike – organoleptička kada je to prikladno.
2. Opis ovog proizvoda uključuje, kada je to prikladno, posebna pravila u vezi pakovanjem, ambalažom i etiketom.

Član 25

Određivanje geografskog područja

Geografsko područje određuje se na detaljan i precizan način, ne predstavlja bilo kakvu dvosmislenost i postavlja ograničenja u pogledu povezivanja između kvaliteta ili karakteristika proizvoda i geografske sredine ovim Zakonom ili u pogledu odnosa između određenog kvaliteta, ugleda ili bilo koje druge karakteristike proizvoda i geografskog porekla koji su određeni ovim Zakonom, ili u smislu odnosa između određenog kvaliteta, ugled ili koje drugo karakteristika proizvoda i geografskog porekla iz podstav 1.4 stava 1. člana 4. ovog zakona .

Član 26

Specifikacija proizvoda

1. Specifikacija proizvoda sadrži:
 - 1.1. naziv proizvoda koji sadrži naziv porekla, odnosno geografsku oznaku, kao što je korišćen u prometu ili obično jeziku ,i samo na jezicima koji su ili su istorijski koriste da opišu određeni proizvod u određenom geografskom području ;
 - 1.2. opis proizvoda uključujući sirovину, ukoliko je moguće, kao i osnovne karakteristike fizičkih, hemijskih, mikrobioloških, čulnih – organoleptičkih ili ostalih karakteristika proizvoda;
 - 1.3. određivanje geografskog područja i, ako je mogu e, detalje koji ukazuju na usaglašenost sa zahtevima iz člana 4., stav 2. ovog zakona;
 - 1.4. dokaz da proizvod potiče iz određenog geografskog područja koji je u skladu sa ovim zakonom;
 - 1.5. opis metode dobijanja proizvoda i, ukoliko je moguće, neizmenjene autentične lokalne metode kao i informacije o pakovanju, ukoliko osoba koja primenjuje određuje, daje razloge i specifična opravdanja za proizvod, o tome zašto pakovanje treba da se izvrši na određenom geografskom području u cilju održavanja kvaliteta geografskog porekla ili obezbeđivanja kontrole;
 - 1.6. detalje koji dokazuju vezu između kvaliteta ili karakteristika proizvoda i geografske sredine u skladu sa ovim zakonom ili vezom između specifičnog kvaliteta, reputacije ili

drugih karakteristika proizvoda i geografskog porekla određenog ovim zakonom.

1.7. naziv i adresa organa ili tela koja proveravaju usklađenost odredaba specifikacije i njihovih specifičnih zadataka;

1.8. svako specifična pravilo etiketa za navedeni proizvod;

1.9. detaljna pravila o poreklu i kvalitetu hrane, za proizvode životinjskog porekla koja su određena kao naziv porekla;

1.10. svaki drugi zahtev iz odredaba posebnog zakona, ili podzakonskih akata donošenih od strane resornog ministarstva prema ovom zakonu.

Član 27

Veza

1. Detalji koji dokazuju veze pomenute u članu 26, stav 1., podstav 1.6. ovog zakona treba da objasne i razjasne način kako osobine određenog geografskog područja utiču na finalni proizvod. Kada god je to potrebno, uključuju i specifične elemente opisa proizvoda ili proizvodnog metoda koji opravdava vezu.

2. Detalji određeni u stavu 1. ovog člana u vezi sa nazivima treba da sadrže:

2.1. detalje geografskog područja, uključujući ljudski i prirodni faktor relevantan za vezu;

2.2. detalje kvaliteta ili karakteristika proizvoda koji su suštinski ili isključivo rezultat geografske sredine;

2.3. opis interakcije između detalja u skladu sa podstavom 2.1.

3. Detalji utvrđeni u stavu 1. ovog člana u vezi sa geografskim pokazateljima treba da sadrže:

3.1. detalje geografske zone sa uticajem na vezu;

3.2. detalje specifičnog kvaliteta, reputacije ili ostale osobine proizvoda koji se pripisuju geografskom poreklu zajedno sa detaljima ukoliko je pokazatelj zasnovan na nekoj osobini ili posebnoj reputaciji ili na ostalim osobinama koje se pripisuju geografskom poreklu;

3.3. opis slučajne interakcije između detalja na osnovu podstavova 3.1. i 3.2. ovog stava.

Član 28

Provera usaglašenosti

1. Vlasti ili ovlašćeni organi za proveru saglasnosti proizvoda sa odredbama specifikacije

trebaju biti prihvaćene i ovlašćene institucije za proveru proizvoda u skladu sa odredbama specifikacije – Certifikaciona tela – u skladu sa važećim zakonodavstvom o usklađenosti od strane Certifikacionih tela.

2. Ministarstvo treba da objavi nazine i adrese vlasti i organa koji deluju kao Certifikaciona tela i da periodično obave ažuriranje tih informacija.
3. Certifikaciona tela će osigurati da provera saglasnosti proizvoda sa odredbama specifikacije bude urađena pre nego što se proizvod plasira na tržištu.
4. Što se tiče naziva porekla ili geografskih oznaka vezane sa geografskom područjem koje se nalazi izvan Kosova, provera proizvoda u skladu sa odredbama specifikacije pre plasiranja proizvoda na tržište biće obezbeđena od strane javnih organa utvrđenih od strane zemlje porekla i / ili od organa za sertifikaciju proizvoda.
5. Troškovi za takvu proveru proizvoda u skladu sa odredbama specifikacija snosiće ovlašćeni korisnici koji su podvrgnuti kontroli.

Član 29 **Provera poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda**

1. U slučaju poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda, organi za sertifikaciju navedeni u članu 28. ovog zakona, usvajaju se od strane ministra relevantnog Ministarstva za poljoprivredu. Posebni uslovi koji su potrebni za sertifikaciju, spisak odobrenih organa i druga pitanja ove prirode biće određene od strane ministra nadležnog Ministarstva za poljoprivredu.
2. Detalje o uslovima i procedurama za proveru usaglašenosti sa poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodom sa odredbama specifikacije, ukoliko su organi za sertifikaciju potvrdili da proizvod nije u saglasnosti sa odredbama specifikacije, procedure i načini uspostavljanja tarife za proveru sertifikacionih tela utvrđiće se od strane ministra nadležnog Ministarstva za poljoprivredu.

Član 30 **Razmatranje aplikacije**

1. AIS će proveriti da li podnesena aplikacija sadrži sva neophodna dokumenta u skladu sa članom 23. ovog zakona i donosi odluku u roku od šesdeset (60) dana.
2. Ukoliko AIS utvrdi da aplikacija ne sadrži sve potrebne uslove iz člana 23. ovog zakona, AIS će pozvati osobu koja aplicira da ispravi aplikaciju u roku od šesdeset (60) dana.
3. Na zahtev podnosioca aplikacije, koji mora biti dostavljen u roku koji je određen u stavu 2. ovog člana, rok se može produžiti za najviše trideset (30) dana, računajući od dana isteka tog roka.
4. Ukoliko lice koje aplicira ne ispravi svoju aplikaciju na osnovu poziva AIS-a ili ne može da je ispravi u roku, aplikacija će biti odbijena.

Član 31

Provera zahteva za zaštitu

1. Ukoliko aplikacija ispunjava uslove iz člana 30. ovog zakona, AIS će dalje ispitati da li aplikacija ispunjava propisane uslove za zaštitu naziva porekla, odnosno geografskih oznaka, a naročito ukoliko ispunjava određene uslove iz člana 22. do člana 29. ovog zakona.
2. Ukoliko AIS utvrdi da aplikacija ne ispunjava neophodne uslove, kancelarija će pismeno obavestiti lice koje aplicira o razlozima zašto mu nije dozvoljena zaštita naziva porekla ili geografske oznake, i pozvaće ga da podnese prigovor u roku od šesdeset (60) dana.
3. Na zahtev lica koje aplicira, koji mora biti dostavljen u određenom vremenskom roku koji je referisan u stavu 2. ovog člana, taj ograničeni vremenski rok može se produžiti najviše za trideset (30) dana, računajući od dana isteka tog roka.
4. Ukoliko lice koje aplicira ne dostavi bilo kakav prigovor ili ukoliko uprkos njegovom prigovoru, AIS smatra da osoba koja aplicira ne ispunjava propisane uslove za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, aplikacija e biti odbijena.
5. Ukoliko nakon završetka procedure, u skladu sa odredbama ovog člana, AIS smatra da lice koje aplicira ispunjava uslove propisane za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, objaviće deo aplikacije za registrovanje naziva porekla ili geografske oznake koji se pominju u članu 23., stav 1., podstav 1.3., 1.4., 1.5. i 1.7. ovog zakona.

Član 32

Kontrola poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

1. U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kontrola i odluka referisane u članu 31. ovog zakona izvršiće se i preuzeti od strane komisije stručnjaka koja se sastoji od dva (2) stručnjaka imenovana od strane nadležnog Ministarstva za poljoprivredu, jednog (1) stručnjaka iz Agencije za Hranu i Veterinu i dva (2) stručnjaka od AIS-a.
2. Stručnjaci iz stava 1. ovog člana imenuju se od strane Ministra Ministarstva za Trgovinu i Industriju, prema potrebi.

Član 33

Prigovaranje

1. U roku od tri (3) meseca od dana objavljivanja aplikacije u skladu sa članom 31. stavom 5. ovog zakona, svako zainteresovano lice može podneti prigovor na predloženu registraciju naziva porekla, odnosno geografske oznake, pod sledećim uslovima:
 - 1.1. da se ne slaže sa definicijama referisane u članu 4. ovog zakona; ili,
 - 1.2. da e registrovanje predloženog naziva biti u suprotnosti sa članom 9., ili stav 1., podstavovi 1.2. i 1.3 ili člana 10. ovog zakona; ili
 - 1.3. da će registrovanje predloženog naziva ugroziti delimično ili potpuno postojanje

identičnog naziva ili trgovačke marke ili postojanje proizvoda koji su legalno bili na tržištu najmanje pet (5) godina, pre datuma objavljivanja referisanog u članu 31., stav 5. ovog zakona; ili

1.4. onaj naziv za koji se zahteva registracija je generičko u smislu člana 9., stava 1., podstava 1.1. ovog zakona.

Član 34 Procedura prigovaranja

1. AIS će proveriti da li je prigovor podnet u propisanom roku utvrđenom u članu 31. stav 1. ovog zakona i ako su podneti i postoje dokazi koji dokazuju osnovu prema kojoj je sačinjen prigovor.

2. Ukoliko AIS utvrdi da prigovor nije podnet u propisanom roku ili da podnositelj prigovora nije dostavio tražene dokaze, prigovor će biti odbijen.

3. Ukoliko AIS utvrdi da je prigovor podnet u propisanom roku i da su dostavljeni svi potrebni dokazi, prigovor zajedno sa svim dostavljenim dokazima će biti predat licu koje je podnело zahtev. Lice koje je podnelo zahtev biće pozvano da u roku od trideset (30) dana dostavi svoje dokaze i primedbe nad podnetim prigovorom.

4. Na zahtev lica koje podnosi zahtev, koji se treba podneti u roku koji je predviđen u stavu 3. ovog člana, rok se može produžiti za trideset (30) dana od datuma isteka roka.

5. AIS će odlučiti da li je prigovor opravdan u smislu pravednog i tradicionalnog korišćenja i realne mogućnosti zabune

6. Ukoliko AIS utvrdi da je prigovor opravdan u tom slučaju odbija zahtev za registrovanje naziva porekla, odnosno geografske oznake.

7. Ukoliko AIS utvrdi da prigovor nije opravdan u tom slučaju odbacuje prigovor i nastavlja sa procedurom registracije.

Član 35 Registracija porekla jednog naziva, odnosno geografske oznake

1. Ukoliko zahtev za registraciju naziva porekla, odnosno geografske oznake, ispunjava sve propisane uslove za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, a nakon razmatranja prigovora, ukoliko ih ima, AIS će doneti odluku o registraciji naziva porekla ili geografske oznake i izvršiti registraciju zaštićenog naziva porekla ili geografske oznake u Registar.

2. Registracija će biti objavljena u Službenom biltenu AIS-a

3. Podaci za objavljivanje registracije naziva porekla, odnosno geografske oznake, utvrdiće se podzakonskim aktom donetim od strane Ministarstva.

Član 36 **Sadržaj podataka u Registrusu**

1. Prilikom registracije zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake u registar, AIS će upisati sledeće podatke:

- 1.1. registrovani naziv proizvoda zaštićenog nazivom porekla, odnosno geografskom oznakom;
- 1.2 . vrstu ukoliko je naziv zaštićen kao naziv porekla ili geografsku oznaku;
- 1.3. vrstu proizvoda koji sadrži zaštićen naziv porekla, ili geografsku oznaku;
- 1.4. oznaku zemlje porekla;
- 1.5. detalje o odluci registracije naziva porekla, ili geografske oznake.

Član 37 **Izmene u specifikacijama proizvoda**

1. Subjekat koji ima pravo da podnese aplikaciju za registraciju naziva porekla ili geografske oznake iz člana 22. ovog zakona i koji ima legitiman interes, može podneti zahtev za izmenu odobrene specifikacije proizvoda, posebno u cilju obuhvatanja razvoja i naučno-tehničkih dostignuća ili za redefinisanje geografskog područja iz stava 1. podstava 1.3., člana 26. ovog zakona.
2. Zahtev za odobrenje izmene u specifikaciji proizvoda će opisati i dostaviti razloge za tražene promene.

Član 38 **Postupak za izmenu specifikacije proizvoda**

1. Kada izmena uključuje jednu ili više promena u nazivu, opisu proizvoda, definisanju geografskog područja ili opisu nadovezivanja, procedura izmene se vrši u skladu sa procedurama navedenim u članu 29. do člana 34. ovog zakona.
2. U takvom slučaju, kao što je opisano u stavu 1. ovog člana, podaci koji se zahtevaju prema podstavu 1.10. stava 1. člana 23. ovog zakona treba da sadrže uredno popunjeno zahtev na osnovu ovog člana i predloženu specifikaciju sa novim podacima proizvoda.
3. U slučaju izmene iz stava 1. ovog člana, podaci za objavljivanje se vrše u skladu sa stavom 5., člana 31. ovog zakona.
4. Izmene će se smatrati kao male i AIS će odlučiti o odobravanju zahteva bez praćenja procedure propisane članom 33. do 35. ovog zakona, ukoliko se izmene iz stava 1. ovog člana:
 - 4.1. ne vezuju se sa suštinskim karakteristikama proizvoda;

- 4.2. ne menjaju se referentne veze u članu 26. ovog zakona.
 - 4.3. ne obuhvataju promenu naziva, ili nekog dela naziva proizvoda;
 - 4.4. ne utiču na određenu geografsku zonu;
 - 4.5. ne predstavljaju povećanje na ograničenju trgovine proizvoda ili njegove sirovine.
5. Kada izmena ne podrazumeva bilo kakvu izmenu iz stava 1. ovog člana ili se odnosi na bilo kakvu privremenu izmenu u specifikacijama koje proističu iz uvođenja obaveznih sanitarnih i fito-sanitarnih mera od strane državnih organa, AIS će odrediti da li će odobriti predloženu izmenu.
 6. Kada AIS odluči da prihvati izmenu na specifikaciji koja obuhvata ili sadrži promenu podataka zabeleženih u Registar u skladu sa članom 36. ovog zakona, ove izmene će biti ubeležene u registar i važe od datuma kada je doneta odluka za prihvatanje izmena.

Član 39

Poništenje

1. Odluka za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, može se poništiti ukoliko AIS utvrdi da:
 - 1.1. tokom vremena popunjavanja zahteva za registraciju nisu bili ispunjeni uslovi za propisanu zaštitu po ovom zakonu;
 - 1.2. je prestala postojati usaglašenost sa zahtevima specifikacije za proizvod koji se pokriva zaštićenim nazivom;
 - 1.3. ukoliko naziv porekla ili geografska oznaka koja se odnosi na geografsko područje koje se nalazi izvan Kosova, navedeni naziv neće i dalje biti zaštićen u zemlji porekla;
 - 1.4. na osnovu pravno zasnovanog potraživanja fizičkog ili pravnog lica za poništenje takve odluke o zaštiti naziva porekla, ili geografske oznake;
 - 1.5. najmanje sedam (7) godina na tržištu Republike Kosovo se ne stavlja nikakav proizvod sa zaštićenim nazivom porekla ili zaštićene geografske oznake, pružanje dokaza da su uslovi navedeni u podstavovima 1.1 , 1.2 , 1.3 , ili 1.4 ovog člana .
2. U slučajevima kada je procedura anuliranja bazirana na uslove definisane stavom 1 i 1.4 ovog i člana 33. i 34, stav 5 ovog člana se sprovodi prema određenim uslovima.
3. Kada je jedna odluka o zaštiti naziva porekla ili geografske oznake poništena, smatraće se da naziv porekla ili geografske oznake nije postojao na osnovu ovog zakona,pod uslovima navedenim u stavu 1.1. ovog člana.

Član 40 **Postupak poništenja**

1. Poništenje odluke o zaštiti naziva porekla ili geografske oznake može se zahtevati od strane bilo kojeg fizičkog ili pravnog lica koje ima legitiman interes ili po službenoj dužnosti AIS-a.
2. Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži razloge zahteva i bilo koje druge informacije ili dokumenta koji će biti detaljno propisani podzakonskim aktom donetim od strane ministarstva.
3. Ukoliko AIS utvrđi da zahtev ne sadrži sve propisane uslove iz stava 2. ovog člana, zahtev će biti odbijen.
4. Ukoliko zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži sve uslove propisane u stavu 2. ovog člana, biće objavljen u Službenom glasniku AIS-a.
5. U roku od tri (3) meseca od dana objavljivanja relevantnih informacija o zahtevu za poništenje odluke o zaštiti naziva porekla ili geografske oznake na osnovu stava 4. ovog člana, svaka zainteresovana osoba može dati izjavu o primedbama na zahtev za poništenje odluke da se zaštiti naziv porekla, odnosno geografske oznake, ako takva osoba može pokazati neprestanu komercijalnu podršku nad registrovanim nazivom.
6. Ukoliko AIS utvrđi da je zahtev za poništenje odluke zaštita naziva porekla, odnosno geografske oznake, opravdan, ona poništava registraciju naziva porekla, odnosno geografske oznake a nakon što odluka o poništenju postane punomoćna izbrisaje podatke iz Registra i objaviće tu činjenicu u Službenom biltenu AIS-a.
7. AIS će odbiti zahtev za poništenje registrovanja za zaštitu naziva porekla, odnosno geografske oznake, ukoliko utvrđi da nije osnovana.

Član 41 **Otkazivanje procedure za poljoprivredne i prehrambene proizvode**

U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kontrola i odluka iz člana 40. ovog zakona izvršiće se od strane komisije stručnjaka na osnovu člana 32. ovog zakona.

Član 42 **Otkazivanje procedure za nazine porekla, odnosno geografske oznake koje se odnose na geografsko područje koje se nalazi izvan Kosova**

1. U slučaju da se otkazivanje zatraži na osnovu člana 39. stav 1.3. podstava 1. ovog zakona, bez obzira na odredbe člana 40. stav 1. ovog zakona, zahtev se takođe može podneti od strane nadležnih organa u zemlji porekla i bez obzira na odredbe člana 40. stav 2. ovog zakona, takav zahtev treba biti praćen kopijom potvrde ili bilo kog drugog pravnog dokumenta na jeziku zemlje porekla, prevedenog, i koji potvrđuje da naziv nije dalje zaštićen u zemlji porekla.

2. U slučaju da se otkazivanje zahteva na osnovu člana 39. stav 1. podstav 1.3. ovog zakona, stavovi 4. i 5. člana 40. ovog zakona se ne primenjuju.

Član 43 **Ograničenja u pogledu administracije**

Registrirani naziv porekla, odnosno geografske oznake, ne može se prenositi, licencirati ili podleći istim pravima, slobodnom sporazumu ili bilo kojem obliku prenosa prava.

POGLAVLJE V **PROCEDURA ZA REGISTRACIJU OVLAŠĆENOG KORISNIKA ZAŠTIĆENOG** **NAZIVA POREKLA, ODNOSNO GEOGRAFSKE OZNAKE**

Član 44 **Pokretanje procedure registracije**

1. Procedura za registraciju ovlašćenog korisnika zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, pokrenuće se podnošenjem zahteva za registraciju u AIS.
2. Zahtev iz stava 1. ovog člana može se popuniti od bilo kojeg proizvođača ili prerađivača, bilo fizičkog ili pravnog lica, koje proizvodi ili prerađuje proizvod, koji je zaštićen po nazivu porekla, odnosno geografskoj oznaci, u skladu sa relevantnim specifikacijama proizvoda.
3. Aplikacija iz stava 1. ovog člana može se ispuniti samo ukoliko je naziv porekla, odnosno određena geografska oznaka, uredno registrovana u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 45 **Sadržaj aplikacije za registraciju od strane ovlašćenog korisnika**

1. Aplikacija za registraciju ovlašćenog korisnika obuhvatiće:
 - 1.1. zahtev od strane ovlašćenog korisnika;
 - 1.2. informaciju koja identificuje lice koje podnosi zahtev;
 - 1.3. registrovani naziv porekla i geografske oznake za koje lice koje podnosi zahtev želi ovlašćenje za korišćenje;
 - 1.4. vrstu proizvoda koji sadrži zaštićeni naziv porekla, odnosno geografsku oznaku;
 - 1.5. informacije, uključujući naziv i adresu institucija ili organa kojima je poverena provera usklađenosti proizvoda sa odredbama specifikacije
2. Aplikacija za registraciju mora biti praćena sledećim dokumentima:

- 2.1. sertifikat usklađenosti proizvoda sa odredbama specifikacije izdate od strane organa ili poverenih tela za procenu usklađenosti proizvoda sa odredbama specifikacije navedene u prijavi, u skladu sa odredbama člana 28. ovog zakona;
- 2.2. potvrda izdata od strane nadležnog organa, da lice koje podnosi zahtev vrši određenu delatnost ili proizvodi određeni proizvod na geografskom području koje je opisano u specifikaciji proizvoda;
- 2.3. dokaz o uplati naknade propisane odgovarajućom Administrativnom instrukcijom o administrativnim taksama AIS.

Član 46 **Pregled zahteva**

1. AIS proverava da li podneti zahtev ovlašćenog korisnika sadrži sve potrebne dokumente u skladu sa članom 44. ovog zakona.
2. Ukoliko AIS utvrdi da zahtev ne sadrži sve potrebne uslove iz člana 44. ovog zakona, AIS će pozvati osobu koja je podnela zahtev da ispravi zahtev u roku od šezdeset (60) dana.
3. Na zahtev lica koje predaje zahtev, koji se treba podneti u određenom vremenskom roku iz stava 2. ovog člana, taj vremenski rok može se produžiti na najviše trideset (30) dana, računajući od dana isteka tog roka.
4. Ukoliko lice koje predaje zahtev ne ispravi zahtev u skladu sa pozivom AIS-a ili ne uspe da to ispravi u predviđenom roku, zahtev za registraciju ovlašćenog korisnika se odbija.

Član 47 **Provera aplikacije za zaštitu**

1. Ukoliko je aplikacija u skladu sa članom 46. ovog zakona, AIS će dalje ispitati da li su ispunjeni propisani uslovi za izdavanje prava korišćenja naziva porekla, odnosno geografske oznake.
2. Ukoliko AIS utvrdi da zahtev nije u skladu sa propisanim uslovima, u tom slučaju AIS pismeno obaveštava lice koje je podnelo zahtev o razlozima zašto pravo na korišćenje zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, nije dozvoljeno i poziva ga da u roku od šesdeset (60) dana podnese prigovor.
3. Na zahtev podnosioca aplikacije, koja se treba podneti u određenom vremenskom roku iz stava 2. ovog člana, taj vremenski rok se može produžiti na najviše trideset (30) dana, računajući od dana isteka tog roka.
4. Ukoliko lice koje podnosi zahtev ne dostavi nikakve primedbe, ili ukoliko uprkos njegovim primedbama AIS smatra da lice koje podnosi zahtev ne ispunjava propisane uslove za davanje prava za korišćenje zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, zahtev će biti odbijen.

Član 48

Kontrola u slučaju poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda

U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kontrola i odluka iz člana 45. ovog zakona će se izvršiti od strane komisije stručnjaka na osnovu člana 30. ovog zakona.

Član 49

Registracija ovlašćenog korisnika

1. Ukoliko zahtev za registraciju ovlašćenog korisnika ispunjava sve propisane uslove za dobijanje prava na korišćenje zaštićenog naziva porekla ili geografske oznake, AIS poziva lice koje je podnelo aplikaciju da uplati relevantne takse za početni period zaštite.
2. Ukoliko lice koje podnosi aplikaciju ne dostavi AIS-u dokaz o uplati propisane takse za početni period zaštite iz stava 1. ovog člana, AIS odbija prijavu.
3. Ukoliko lice koje podnosi aplikaciju AIS-u dokaz o uplati takse za početni period zaštite u određenom roku iz stava 1. ovog člana, AIS donosi odluku o registraciji ovlašćenog korisnika zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, i izvršava registrovanje zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake, u Registar ovlašćenih korisnika.

Član 50

Sadržaj podataka u Registru registrovanih korisnika

1. AIS registruje ovlašćenog korisnika zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake u Registar ovlašćenih korisnika sa sledećim podacima:
 - 1.1. naziv i adresu ovlašćenog korisnika;
 - 1.2. podatke u vezi sa pravom ovlašćenog korisnika na korišćenje naziva porekla, odnosno geografske oznake;
 - 1.3. registrovani naziv porekla, odnosno geografske oznake, koju ovlašćeni korisnik ima pravo da koristi;
 - 1.4. referencu odluke o registraciji ovlašćenog korisnika naziva porekla, odnosno geografske oznake.

Član 51

Obaveza i način korišćenja zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake od strane ovlašćenog korisnika

1. Ovlašćeni korisnik ima e pravo da koristi zaštićen naziv porekla, odnosno geografsku oznaku, samo u marketingu proizvoda u skladu sa relevantnom specifikacijom.
2. Pravo iz stava 1. ovog člana takođe obuhvata i pravo pakovanja, kataloge, brošure, reklame, poslovna dokumenta za identifikaciju i druge oblike poslovne dokumentacije, kao i uvoz i izvoz tih proizvoda.

Član 52

Potvrda o pravu korišćenja

1. AIS izdaje potvrdu za pravo korišćenja naziva porekla ili geografske oznake na osnovu zahteva ovlašćenog korisnika i dokaza o uplati naknade.
2. Podaci koje sadrži potvrda iz stava 1. ovog člana utvrđuju se podzakonskim aktom ministarstva.

Član 53

Upisivanje izmena u Registar ovlašćenih korisnika

Na zahtev ovlašćenog korisnika, AIS upisuje sve promene u vezi sa nazivom i adresom ovlašćenog korisnika, pod uslovom da je zahtev praćen odgovarajućim dokazima da promena ne utiče na ispunjenje uslova propisanih za dodelu prava na korišćenje zaštićenog naziva porekla ili geografske oznake.

Član 54

Obnova registracije ovlašćenog korisnika

1. Registracija ovlašćenog korisnika će biti produžena za period koji je propisan u stavu 2., član 15. ovog zakona, pod uslovom da naziv porekla ili geografska oznaka na koje se odnose budu i dalje registrovani i nakon podnetog zahteva od strane ovlašćenog korisnika, koji bi trebao biti praćen sledećim dokumentima:

- 1.1. sertifikat o usklađenosti proizvoda sa odredbama specifikacije izdate od strane nadležnih autoriteta ili organa za proveru usaglašenosti proizvoda sa odredbama specifikacije;
 - 1.2. dokaz o izvršenoj uplati odgovarajućih naknada

Član 55

Opoziv registracije ovlašćenog korisnika

Ukoliko AIS utvrdi da je korisnik prestao da ispunjava sve uslove za sticanje prava na korišćenje zaštićenog naziva porekla ili geografske oznake, AIS će nakon završetka svojih postupka za opoziv doneti odluku da opozive registraciju ovlašćenog korisnika.

Član 56

Postupak opoziva

1. Postupak opoziva propisan u članu 55. ovog zakona pokreće se po službenoj dužnosti ili na zahtev za opoziv koji može podneti svako fizičko ili pravno lice koje ima legitiman interes.
2. AIS obaveštava ovlašćenog korisnika o činjenici da je pokrenut postupak opoziva i da će ga pozvati da podnese svoja zapažanja, naročito dokazivanje postojanja propisanih uslova za

odobravanje prava na korišćenje zaštićenog naziva porekla, odnosno geografske oznake u roku od trideset (30) dana.

3.Zahlevom ovlašćenog korisnika, koji se treba podneti u određenom vremenskom roku iz stava 2. ovog člana, ovaj ograničeni vremenski okvir se može produžiti za najviše trideset (30) dana, računajući od datuma isteka roka.

4.Ukoliko AIS utvrди da zahtev za opoziv registracije ovlašćenog korisnika je osnovan, poništava registraciju registrovanog korisnika i uklanja njegov naziv iz registra ovlašćenih korisnika, nakon što odluka o opozivu postane konačna.

5. AIS odbija zahtev za opoziv registracije ovlašćenog korisnika ako utvrdi da zahtev nije osnovan.

Član 57

Opoziv postupka u slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda odluke iz u člana 55. i 56. ovog zakona, donose se od strane komisije stručnjaka na osnovu člana 32. ovog zakona.

Član 58

Prestanak prava na korišćenje

1. Pravo na korišćenje prestaće da postoji ukoliko:

1.1. je istekao period zaštite i nije obnovljen u skladu sa članom 44. ovog zakona, od dana isteka perioda zaštite;

1.2. ovlašćeni korisnik se odriče prava na korišćenje, od dana dostavljanja obaveštenja o tome u AIS;

1.3. ovlašćeni korisnik prestaje da postoji od dana te činjenice ili odluke nadležnog organa koji potvrđuje tu činjenicu;

1.4. registrovanje ovlašćenog korisnika se poništi, smatraće se da registrovanje ovlašćenog korisnika nije postojalo od samog početka;

1.5. je registrovanje ovlašćenog korisnika opozvano od dana kada odluka o opozivu postane konačna;

1.6. naziv porekla ili geografska oznaka nisu više zaštićena pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 59

Otkazivanje prava na korišćenje

Odluka za registraciju ovlašćenog korisnika se otkazuje ukoliko AIS potvrđuje da tokom

postupka, u trenutku popunjavanja aplikacije za registrovanje ovlašćenog korisnika, uslovi za zaštitu nisu bile ispunjene prema zahtevima ovog zakona.

Član 60

Postupak za otkazivanje prava na korišćenje

1. Postupak za otkazivanje naveden u članu 59. ovog zakona se pokreće po službenoj dužnosti ili na zahtev protiv odluke za registraciju ovlašćenog korisnika koja se podnese od svakog pravnog ili fizičkog lica koje ima legitiman interes.
2. Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži obrazloženja za zahtev i svaku informaciju ili dokumenat zatražen podzakonskim aktima ovog zakona.
3. Ukoliko AIS utvrdi da zahtev ne sadrži sve uslove navedene u stavu 2. ovog člana, zahtev se odbija.
4. Ukoliko AIS utvrdi da je zahtev za otkazivanje podnesen u skladu sa stavom 2. ovog člana, zahtev za otkazivanje zajedno sa svim dostavljenim dokazima biće poslat ovlašćenom korisniku i ovlašćeni korisnik poziva stranku da podnese svoj prigovor za dostavljen zahtev u roku od šezdeset (60) dana.
5. Zahtevom ovlašćenog korisnika koji treba da se obavlja u okviru određenog vremenskog perioda iz stava 4. ovog člana, rok se može produžiti i za trideset (30) dana od dana isteka ograničenog vremenskog perioda.
6. Ukoliko AIS utvrdi da zahtev za otkazivanje odluke o registraciji ovlašćenih korisnika ima osnovu, AIS ga otkaže i briše registraciju iz Registra ovlašćenih korisnika pošto odluka o poništenju postaje konačna.
7. AIS odbija zahtev za otkazivanje odluke o registraciji ovlašćenog korisnika ukoliko se utvrdi da nema osnovu.

Član 61

Postupak otkazivanja u slučaju poljoprivrednih i prehrabnenih proizvoda

U slučajevima poljoprivrednih i prehrabnenih proizvoda odluka navedena u članu 59. i 60. ovog zakona, donosi se od strane komisije sastavljene od stručnjaka na osnovu člana 32. ovog zakona.

Član 62

Upotreba naziva porekla i geografskih oznaka koji se odnose na geografske oblasti izvan Kosova

Odredbe Poglavlja V. koje uređuju postupak registracije ovlašćenih korisnika zaštićenih naziva porekla ili zaštićenih geografskih oznaka, ne primenjuju se u pogledu naziva porekla i geografskih oznaka koje se odnose na geografska područja izvan Kosova.

VI POGLAVLJE **CIVILNO - PRAVNA ZAŠTITA**

Član 63 **Kršenje prava**

Svako neovlašćeno korišćenje naziva porekla ili geografske oznake ili bilo kakvog simbola ili prakse zabranjeno članom 12. i 14. ovog zakona predstavlja kršenje naziva porekla ili geografske oznake.

Član 64 **Lica koja imaju pravo da zatraže zaštitu prava**

Zaštita prava iz ovog zakona može se za tražiti od jedne grupe ili jedne osobe koja je podnela zahtev za registraciju, bilo koji ovlašćeni korisnik ili grupa ovlašćenih korisnika ili bilo koje ovlašćeno lice od nekog od njih, u skladu sa opštim odredbama za zastupanje ili državnog tužioca.

Član 65 **Postupak za utvrđivanje i zabranu kršenja**

1. Na osnovu člana 62. ovog zakona, podnositelj zahteva može podneti tužbu u sudu za utvrđivanje kršenja prava na naziv porekla ili geografske oznake, protiv osobe koja je prekršila pravo na naziv porekla ili geografske oznake vršeno bez ovlašćenja nekih od dela navedenih u članu 12. i 14. ovog zakona, zahtevajući:

- 1.1. utvrđivanje kršenja naziva porekla ili geografske oznake;
- 1.2. zabranu kršenja i zabranu nastavljanja takvih i sličnih kršenja ubuduće.

2. U skladu sa članom 63. ovog zakona, podnositelj zahteva može podneti tužbu protiv bilo koje osobe koja obavljajući neka od dela bez ovlašćenja izazove ozbiljnu pretnju da naziv porekla ili geografska oznaka mogu biti kršena, tvrdeći ostavljanje navedenog dela i zabrane kršenja naziva porekla ili geografske oznake.

3. Referisana dela iz podstavova 1.1. i 1.2., stava 1. i stava 2. ovog člana, mogu biti i protiv lica koji tokom njihove ekonomske aktivnosti su vršili kršenje naziv porekla ili geografske oznake ili predstavljaju pretnju za kršenje prava naziva porekla ili geografske oznake.

Član 66 **Zahtev za zaplenu i uništavanje proizvoda**

1. U skladu sa članom 63. ovog zakona, podnositelj zahteva može preduzeti zakonski postupak protiv svakog lica koje je vršilo kršenje naziva porekla ili geografske oznake, vršeći bez ovlašćenja jednu od radnji iz člana 12. ili člana 14. ovog zakona, tražeći da proizvodi koji krše naziv porekla ili geografske oznake u potrebnim slučajevima, korišćeni materijali i sredstva uglavnom za stvaranje ili proizvodnju tih proizvoda da se povuče sa tržišta, zaplene

ili unište na račun tog lica.

2. Sud naređuje mere iz stava 1. ovog člana, na račun optuženog, osim ukoliko postoje posebni razlozi da se ne donosi takva odluka.

3. U slučaju naredjenja mere iz stava 1. ovog člana, Sud će se zbrinuti da one budu odgovarajuće, u skladu sa prirodom i ozbiljnošću kršenja i treba uzeti u obzir i interes trećih strana.

Član 67 **Zahtev za naknadu štete**

1. Na osnovu člana 63. ovog Zakona, podnositelj zahteva može da pokrene tužbu protiv lica koje je prouzrokovalo štetu vršenjem nedozvoljenih radnji iz člana 12. i 14. ovog Zakona, i da zatraži naknadu štete.

2. Na osnovu člana 63. ovog Zakona, podnositelj zahteva može da pokrene tužbu protiv lica koje je počinio nedozvoljene radnje iz člana 10. ovog Zakona, koji je zaradio bez zakonske osnovne kršenjem naziva porekla ili geografske oznake, i zatraži povraćaj ili nadoknadu onih zarada, u skladu sa opštim odredbama za zarađivanje bez zakonske osnove.

3. Zahtevi prema stavu 1. i 2. ovog člana ne isključuju jedni druge.

4. U slučaju izričanja novčanih kazni sud treba da ima u obzir sve potrebne okolnosti, kao što su negativne ekonomske posledice, uključujući i gubitak zarade, koje je pretrpela oštećena stranka, svaka nepoštena zarada vršena od strane prekršioca i u odgovarajućim slučajevima, i ostale elemente, osim ekonomskega faktora, slična kao moralna predrasuda koja je naneta vlasnicima prava sa ovim prekršajem.

Član 68 **Zahtev za objavljivanje presude**

1. Na osnovu člana 63. ovog Zakona, na zahtev tužitelja, konačna presuda objavljuje se u sredstvima javnog informisanja na račun optužene strane.

2. Sud odlučuje u okviru zahteva za potpuno ili delimično objavljivanje presude, kao i o sredstvu informisanja u kojem će biti objavljen.

Član 69 **Zahtev za informacije**

1. Na osnovu člana 63. ovog Zakona, podnositelj zakona koji je pokrenuo postupak za zaštitu naziva porekla ili geografske oznake u slučajevima kršenja, može zahtevati informacije o poreklu i o distributivnim mrežama proizvoda koji krše naziv porekla ili geografske oznake.

2. Zahtev iz stava 1. ovog člana može se prikazati u obliku tužbe ili preuzimanja privremenih mera protiv:

- 2.1. lica protiv kojeg je podneta tužba iz stava 1. ovog člana;
 - 2.2. lica koja u okviru svoje poslovne delatnosti ima proizvode za koje postoji sumnja da su prekršili naziv porekla ili geografsku oznaku;
 - 2.3. lica koja tokom obavljanja svoje delatnosti pruža usluge, za koje postoji sumnja da prekrši naziv porekla ili geografsku oznaku;
 - 2.4. lica koja tokom obavljanja svoje delatnosti pruža usluge ili koristi ponuđene usluge od sumnjivih aktivnosti koja krše naziv porekla ili geografsku oznaku;
 - 2.5. lica za koje je dokazano da su uključena u proizvodnju ili distribuciju robe ili pružanju usluga, za koje se sumnja da su kršila naziv porekla ili geografske oznake.
3. Zahtev za informacije o poreklu i distributivnu mrežu proizvoda i usluga u skladu sa stavom 1. ovog člana može naročito obuhvatiti:
- 3.1. informacije o nazivima i adresama proizvođača, distributera, dobavljača i drugih ranijih vlasnika proizvoda i usluga, trgovaca na veliko i malo;
 - 3.2. informacije o proizvedenim, distribuiranim, primljenim i naručenim količinama, kao i cenu za proizvode i usluge.
4. Lice od kojeg se zahteva pružanje informacije u skladu sa ovim članom može da odbija da pruža tu informaciju pod istim osnovama kao u onim u skladu sa zakonskim odredbama koje su na snazi dozvole odbijanja da dostavlja dokaze kao svedok. Ukoliko navodno lice odbija da daje informacije bez valjanog razloga, on/ona je odgovorno za nastalu štetu, u skladu sa zakonskim odredbama koje su na snazi.
5. Odredbe ovog člana moraju da budu bez predrasuda prema odredbama o načinu korišćenja poverljivih informacija u građanskim i krivičnim postupcima, odredbe koje uređuju odgovornost za zloupotrebu prava na informisanje, kao i odredbe koje uređuju obradu i zaštitu ličnih podataka.
6. Odredbe ovog člana treba da budu bez predrasuda prema odredbama iz članova 70. i 71. ovog zakona kojim se uređuje uzimanje dokaza.

Član 70

Privremene mere u slučajevima kršenja naziva porekla ili geografske oznake

1. Na zahtev podnosioca zahteva, na osnovu člana 63. ovog Zakona koji dokazuje da je naziv porekla ili geografska oznaka je prekršena ili se pokušava prekršiti, sud može narediti bilo koju privremenu meru koja podrazumeva prestanak ili sprečavanje kršenja, i to posebno:
 - 1.1. narediti navodnom prekršiocu da zaustavi i da prestane sa radnjama koje krše naziv porekla ili geografske oznake; sud takođe može izdati naredbu o zabrani protiv posrednika čije usluge se koriste od strane trećih lica koja krše naziv porekla ili geografsku oznaku;

- 1.2. naređiti zaplenu ili uklanjanje iz tržišta proizvode koji nepravedno nose naziv kao naziv porekla ili geografska oznaka.
2. Na zahtev podnosioca zahteva na osnovu člana 63. ovog Zakona koji dokazuje da je naziv porekla ili geografska oznaka povređena na komercijalnom nivou sa ciljem obezbeđivanja ekonomske i komercijalne koristi i da kršenje može izazvati nepopravljivu ili teško popravljivu štetu, osim privremenih mera navedenih u stavu 1. ovog člana, sud može naređiti oduzimanje pokretne i nepokretne imovine suprotne stranke, koja nije direktno povezana sa kršenjem, uključujući i zamrzavanje njenih bankovnih računa i ostalih sredstava.
3. U cilju određivanja i izvršenja privremene mere iz stava 2. ovog člana, sud zahteva od suprotne stranke ili drugih odgovarajućih lica da dostave bankarske, finansijske i druge ekonomske podatke ili da stave na raspolaganju druge podatke i dokumente u vezi sa time. Sud obezbeđuje zaštitu poverljivosti takvih informacija i sprečava njihovu zloupotrebu.
4. Privremena mera referisana iz stava 1. ovog člana može se narediti i bez informisanja suprotne stranke, ukoliko podnositelj zahteva o merama dokazuje da u protivnom, privremene mere neće biti efikasne, ili da je bio ugrožen da mu se dogodi nepopravljiva šteta. Privremena mera iz stava 2. ovog člana može da se naredi i bez informisanja suprotne stranke, ako podnositelj zahteva o merama dokazuje da u protivnom privremene mere neće biti efikasne, ili, uzimajući u obzir veoma teške okolnosti prekršaja, ovo će biti neophodno. Ako privremena mera je naređena bez informisanja suprotne stranke, sud će saopštiti odluku o privremenoj meri suprotnoj stranci, odmah nakon njene primene.
5. Na odluku o privremenoj meri, sud određuje trajanje te mere, dok ukoliko je naređena bilo koja mera pre početka postupka, period u kome primenjivač mere treba da pokrene postupak da se obrazloži mera, i treba da ne bude kraća od dvadeset (20) radnih dana i ne duža od trideset i jedan (31) kalendarskih dana od dana izricanja privremene mere, bilo koja ističe najkasnije.
6. Kada privremene mere navedene u ovom članu se ukidaju ili im je istekao rok usled postupanja ili ne-postupanja od strane tužioca, ili gde je kasnije utvrđeno da nije došlo do povrede naziva porekla ili geografske oznake ili pretnje tog kršenja, zahtevom sporne strane, sud može naređiti podnosiocu zahteva da obezbeđuje optuženom odgovarajuću nadoknadu za prouzrokovano štetu ovim privremenim merama. Da bi obezbedilo naknadu za privremene mere iz ovog člana, predmet može biti i ulaganje jedne odgovarajuće garancije ili ekvivalentno obezbeđenje za tu svrhu od strane podnosioca zahteva.
7. Za pitanja koja nisu uređena ovom članom primenjuju se odredbe Zakona o izvršnom postupku.

Član 71

Privremene mere koje obuhvataju očuvanje dokaza

1. Na osnovu zahteva podnosioca zahteva, na osnovu člana 63. ovog Zakona, koji dokazuje da je naziv porekla ili geografska oznaka prekršen ili da preti da bude prekršen, sud može naređiti preduzimanje privremenih mera koje obuhvataju očuvanje dokaza:
2. O privremenim merama iz stava 1. ovog člana, sud može naređiti, posebno:

- 2.1. pripremu detaljnog opisa robe koja mogu da krše naziv porekla ili geografske oznake, sa ili bez uzimanja uzoraka;
 - 2.2. zaplenu robe koja može da krši naziv porekla ili geografske oznake;
 - 2.3. zaplenu materijala i sredstva koja su se koristila za proizvodnju i distribuciju robe, koja može da krši naziv porekla ili geografsku oznaku i druga dokumenta koja se odnose na njih.
3. Privremene mere iz ovog člana mogu se narediti i bez informisanja suprotne strane, ukoliko lice koje aplicira prepostavlja da postoji opasnost da se unište dokazi ili da se izazove nepopravljiva šteta. Ako je privremena mera naređena bez informisanja suprotne stranke, sud će informisati suprotnu stranu o privremenoj meri odmah nakon njenog sprovođenja.
 4. Na odluku o privremenoj meri, sud određuje trajanje takve mere i ako je naređena bilo koja mera pre početka procedure, period u toku koje primenjivač mere mora da inicira proceduru da obrazloži meru, koji ne treba prelaziti dvadeset (20) radnih dana i ne duže od trideset i jedan (31) kalendarskih dana od dana izricanja privremene mere, zavisno od toga koja ističe najkasnije.
 5. Odredbe Zakona o izvršnom postupku primenjivaće se i na pitanja koja nisu uređena ovim članom.
 6. Odredbe ovog člana biće bez predrasuda na mogućnost da sud naredi privremene mere koje sadrže očuvanje dokaza u skladu sa odredbama Zakona o Parničnom postupku.
 7. Kada privremene mere navedene u ovom članu će budu opozvane ili ističu usled postupanja ili ne-postupanja od strane tužioca, ili gde kasnije je utvrđeno da nije došlo do povrede naziva porekla ili geografske oznake ili pretnje tog kršenja, zahtevom sporne strane, sud može narediti podnosiocu zahteva da obezbeđuje optuženom odgovarajuću nadoknadu za prouzrokovani štetu ovim privremenim merama. Da bi obezbedilo naknadu za privremene mere iz ovog člana može biti predmet ulaganje jedne odgovarajuće garancije ili ekvivalentno obezbeđenje za tu svrhu od strane podnosioca zahteva.

Član 72

Uzimanje dokaza u toku parničnog postupka

1. Kada se stranka u parnici zahteva dokaze tvrdeći da one koje postoje sa suprotnom strankom ili pod njenom kontrolom, Sud će pozvati suprotnu stranku da u propisanom roku dostavi tražene dokaze.
2. Kada podnositelj zahteva, na osnovu člana 63. ovog zakona, zakonskim putem tvrdi da je kršenje naziva porekla i geografske oznake vršeno na komercijalnom nivou za komercijalne ili ekonomski svrhe, i kada tokom procedure dokazuje tražeći bankarska, finansijska, ili slična ekonomski dokumenta, papire ili slične dokaze, tvrdeći da se to nalaze kod suprotne stranke ili pod njenom kontrolom, sud će pozvati suprotnu stranku da dostavi tražene dokaze u propisanom roku.

3. Kada stranka koja je pozvana da podnese dokaze, poriče da dokazi se nalaze kod nje ili pod njenom kontrolom, sud može da uzme dokaze da dokaže takvu činjenicu.
 4. Odredbe Zakona o Parničnom postupku o pravu odbijanja podnošenja dokaza kao svedoka, primeniće se mutatis mutandis na pravo stranke da odbije da dostavi dokaze.
 5. Uzimaju i u obzir sve okolnosti slučaja, sud odlučuje po svojem izboru o značaju činjenice da stranka u posedu dokaza odbija da se povinuje sudskom nalogu koji joj naređuje da iznese dokaze, ili poriče, suprotno odluci Suda da se dokazi nalaze kod nje.
- 6 Protiv odluke suda pozivajući se na stavove 1. i 2. ovog člana, neće se dozvoliti posebna žalba.

Član 73 **Ubrzane procedure i primena odredbi drugih zakona**

1. Procedura u vezi sa kršenjem naziva porekla ili geografske oznake treba biti ubrzana.
2. Tokom procedure u vezi kršenja prava na naziv porekla ili geografske oznake primenjuju se odredbe važećih Zakona – na snazi; o Parničnom Postupku i o Izvršnom Postupku.
3. Na zahtev suda ili stranke koja je inicirala proceduru o kršenju prava na naziv porekla ili geografske oznake, AIS prihvata zahtev za otkazivanje ili oglašavanje ništavnim rešenja o registrovanom nazivu porekla ili geografskoj oznaci, podnesenom pre ili tokom procedure i postupaće po ubrzanoj proceduri.
4. S obzirom na okolnosti, sud može odlučiti o prekidu procedure do konačne odluke.

Član 74 **Nadležnost suda**

Za sve slučajeve kršenja prava naziva porekla ili geografske oznake odlučuje nadležni Sud u skladu sa određenim zakonodavstvom koje je na snazi.

POGLAVLJE VII **KAZNENE ODREDBE**

Član 75 **Kaznene odredbe**

1. Svako pravno lice koje koristi neovlašćeni naziv porekla, odnosno geografske oznake u suprotnosti sa članom 9. ili članom 12. ovog zakona, ili trguje bilo koji proizvod u suprotnosti iz člana 51. stava 1. ovog Zakona kazniće se za prekršaj u iznosu od tri hiljade (3.000) do devet hiljada (9.000) Evra.

2. Fizičko lice kazniće se za prekršaj, pozivajući se na stav 1. ovog člana, novčanom kaznom u iznosu od dvesta pedeset (250) do sedamsto pedeset (750) Evra.
3. Lice odgovorno kod pravnog lica kazniće se za prekršaj, pozivajući se na stav 1. ovog člana, novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu i pet stotina (1.500) Evra.
4. Pojedini proizvodi korišćeni za prekršaj iz ovog člana biće zaplenjeni i konačnom odlukom nadležnog suda biće uništeni, čineći ih na bilo koji način neprepoznatljivim ili neupotrebljivim.

Član 76 **Nadgledanje i kontrola po službenoj dužnosti**

1. Nadgledanje sprovođenja ovog zakona treba da se izvrši od odgovarajućeg inspektorata na teritoriji Kosova.
2. Odgovarajući inspektorat na teritoriji Kosova mora da postupa kao nadležan organ za izvršene zvanične kontrole kako bi proverio usklađenost sa zakonskim odredbama u vezi sa nazivom porekla ili geografskom oznakom utvrđenim ovim zakonom.
3. Nadležni organ pozivajući se na stav 2., mora da pruži dovoljno garancije nepristrasnosti i objektivnosti i treba da ima dostupno jedno kvalifikovano osoblje i potrebnih izvora za obavljanje svoje funkcije.
4. Službena kontrola koja treba se vrši od strane odgovarajućeg inspektorata treba da pokrije verifikaciju o tome da li proizvod je u saglasnosti sa relevantnim specifikacijama proizvoda i nadgledanje korišćenje registrovanih naziva za opisivanje proizvoda na tržištu, u skladu sa članom 12. ovog zakona.

VIII POGLAVLJE **ZAGARANTOVANI TRADICIONALNI SPECIJALITETI**

Član 77 **Posebne odredbe za zagarantovane tradicionalne specijalitete**

Odredbe ovog zakona primenjuju se *mutantis mutandi* (neophodne promene) za zagarantovane tradicionalne specijalitete osim ukoliko članovi 77. – 83. predviđaju drugačije.

Član 78 **Kriterijumi za prava na registraciju**

1. Jedan naziv ima pravo da se registruje kao zagarantovani tradicionalni specijalitet gde opisuje određeni proizvod ili hrana koja:
 - 1.1. potiče od načina proizvodnje, prerade ili sadržaja koja odgovara tradicionalnoj

praksi za taj proizvod ili hranu; ili

1.2. je proizведен od sirovina ili sastojaka koja se tradicionalno koriste.

2. Da bi jedan naziv bio registrovan kao zagarantovani tradicionalni specijalitet, mora:

2.1. da se tradicionalno koristi pozivajući se na određeni proizvod , ili

2.2. da identificuje tradicionalni karakter ili specifični karakter proizvoda.

3. Ukoliko je u postupku prigovora demonstrirano da se naziv koristi u nekoj trećoj zemlji, da bi se napravila razlika sličnih proizvoda ili proizvoda koji imaju identični ili slični naziv, doneta odluka za registraciju može predvideti da naziv zagarantovanog tradicionalnog specijaliteta treba da se prati izjavom "napravljen prema tradiciji" i odmah praćen nazivom svog mesta ili regiona.

4. Naziv ne može biti registrovan ukoliko se odnosi samo na tvrdnje opšte prirode koji se koristi za grupu proizvoda ili zahtevima utvrđenim određenim zakonima na snazi na Kosovu.

Član 79 **Specifikacija proizvoda**

1. Zagarantovani tradicionalni specijalitet treba da bude u skladu sa specifikacijom koja mora da sadrži:

1.1. predloženi naziv za registraciju;

1.2. opis proizvoda, uključujući njene glavne fizičke, hemijske, mikrobiološke i organoleptičke karakteristike, prikazujući poseban karakter proizvoda;

1.3. opis načina proizvodnje koji treba da bude prosleđen od proizvođača, uključujući, gde je to prikladno, prirodu i karakteristike korišćene sirovine ili sastojaka, kao i način na koji je proizvod pripremljen i

1.4. ključne elemente koji stvaraju tradicionalni karakter proizvoda , i

1.5. bilo koji drugi uslov koji je propisan podzakonskim aktom za sprovođenje ovog zakona.

Član 80 **Sadržaj aplikacije za registraciju**

1. Aplikacija za registraciju naziva kao zagarantovani tradicionalni specijalitet obuhvata:

1.1. naziv i adresu grupe aplikacije;

1.2. specifikacije proizvoda, kao što je predviđeno u član 78.

Član 81

Osnove za prigovor

1. Obrazložena izjava prigovora, kao što je navedeno u članu 33, biće prihvatljiva samo ukoliko je primljen od strane Agencije pre isteka roka i ukoliko ako:

- 1.1. pruža obrazložene razloge zašto predložena registracija nije u skladu sa uslovima ovog zakona, ili
- 1.2. pokazuje da je upotreba naziva zakonita, poznata i ekonomski značajna za slične poljoprivredne ili prehrambene proizvode.

Član 82

Registracija zagarantovanih tradicionalnih specijaliteta

1. Agencija će voditi ažurirani registar za zagarantovane tradicionalne specijalitete priznani ovim zakonom, koji će biti dostupan javnosti.

2. Sadržaj regista iz stava 1. ovog člana utvrđuje treba da se utvrđuje podzakonskim aktom od odgovarajućeg ministarstva.

Član 83

Nazivi, simbol i oznaka

1. Registrovano Naziv kao zagarantovani tradicionalni specijalitet može da se koristi od strane bilo kojeg operatera marketinga jednog proizvoda koji je usaglašen sa određenim specifikacijama. Odredbe poglavљa V. ne treba da se primenjuje u odnosu na zagarantovani tradicionalni specijalitet.

2. Bilo koji proizvod poreklom na Kosovu prodat kao zagarantovani tradicionalni specijalitet registrovan u skladu sa ovim zakonom biće obeležen oznakom "zagarantovani tradicionalni specijalitet" ili sa simbolom u vezi sa time.

3. Bilo koji proizvod poreklom van Kosova prodat kao zagarantovani tradicionalni specijalitet registrovan u skladu sa ovim zakonom biće obeležen oznakom "zagarantovani tradicionalni specijalitet" ili sa simbolom u vezi sa time.

4. Simbol dizajniran za objavu zagarantovanog tradicionalnog specijaliteta i da prati oznaku "zagarantovani tradicionalni specijalitet", kada se koristi u skladu sa ovim članom treba da se utvrđuje podzakonskim aktom.

Član 84

Ograničenje o upotrebi registrovanih naziva

Registrovani nazivi će biti zaštićeni od bilo kakve zloupotrebe, imitacije ili zastupanja ili protiv bilo koje druge prakse koja bi dovela potrošača u zabludu.

POGLAVLJE IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 85 Sprovodenje odredbe o Zakonu o trgovačkoj marki

1. Strana fizička i pravna lica bez stalnog prebivališta, boravišta ili glavno sedište poslovanja u Republici Kosovo treba da budu zastupljeni kod AIS-a u svim postupcima ustanovljenim ovim zakonom od strane agenta za trgovačku marku u skladu sa odredbama poglavlja XIV. Zakona o trgovačkoj marki.
2. Fizička i pravna lica koja imaju glavno sedište poslovanja, stalno prebivalište odnosno boravište u Republici Kosovo mogu da budu zastupljeni u AIS u postupcima utvrđenim ovom zakonom od strane agenta za trgovačku marku u skladu sa odredbama Poglavlja XIV. Zakona o trgovačkoj marki.
3. Pravna lica koja imaju glavno sedište poslovanja, stalno prebivalište ili boravište u Republici Kosovo mogu biti zastupljena u AIS u postupcima utvrđenim ovim zakonom od nekog zaposlenog sa potpisanim ovlašćenjem od strane pravnog lica.
4. Odredbe Poglavlja XIV. Zakona o trgovačkoj marki koji se odnosi na zastupljenost će se primeniti u skladu sa zatupljeniču u oblasti naziva porekla ili geografskih oznaka.

Član 86 Donošenje podzakonskih akata

Ministarstvo za sprovođenje ovog zakona će donositi podzakonske akte u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 87 Primenljivi podzakonski akti do donošenja novih podzakonskih akata

1. Pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i do donošenja novih podzakonskih akata za pravilno i potpuno sprovođenje ovog zakona, trenutno ostaju na snazi sledeći podzakonski akti:

- 1.1. Administrativno Uputstvo br . 04/2014 o izmenama i dopunama Administrativnog Uputstva br. 12/2012 o Administrativnim taksama za registraciju objekata industrijske svojine;
- 1.2. Administrativno Uputstvo br. 05/2014 o postupcima registrovanja geografske oznake i naziva porekla;

Član 88 Ukidanje

Stupanjem na snagu ovog zakona, ukida se zakon br. 04/L-187 o geografskim oznakama i nazivima porekla.

Član 89
Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu petnaest (15) dana posle objavljivanja u Službenom Listu Republike Kosovo.

**Zakon br. 05/L – 051
14. decembar 2015. god.**

Predsednik Skupštine Republike Kosova,

Kadri VESELI